

oxumuşdur. Şeirlərinin ingiliscə tərcümələri “International Poetry Review” (ABŞ) jurnalında çap edilib. Əsərləri həm Serbiya, həm də xarici ölkələrdə çıxan bir sıra antologiyalarda dərc edilib. Prosveta nəşriyyatının dərc etdiyi məşhur “Knji?evnost/Literature” ədəbi jurnalı məhz onun redaktəsi ilə işıq üzü görüb. 2001-2003-cü illərdə, o, Serbiya Beynəlxalq Yazıçılar Assosiasiyasının sədri vəzifəsinə seçilib. Eyni zamanda o, iki jurnalın - “Sveske/Notebooks”, “Sveske ArtTech/Notebooks ArtTech”-in baş redaktoru olub, o cümlədən, yaşadığı Pan?evo şəhərində “Mali Nemo” adlı nəşriyyatın baş redaktoru vəzifəsində çalışıb.

ÜZƏN BUTULKANIN E-MAILİNƏ GÖNDƏRİLƏN ŞEİR

Hər gün mesajı göndərən qasidlə mən,
gözümüzü
ekrana dikirik: dünyanın iki ayrı yerində,
bir şüşənin içində iki alkoqolik kimi.
Butulkanın dibində bizə rəhm eləyən nəse tapamırıq:
məsələ budur ki, ikimiz də onlaynıq, ancaq bu bizi dost eləmir.

O vaxtdan bəri bir-birimizi tanıyıraq
Bütün iyrəncliklərimiz daxil,
Bütün təxmin edə biləcəyiniz saxtakarlıqlarımızı
lütflərlə bölüşən
yeganə şey ki,
Bizi birləşdirir və qoruyur.
Yerin dibindəki tənhalığımızdır.

Bunu mən bilaixtiyar, lap gözlənilmədən düşündüm,
Bir an sükut içində,
diş həkiminin kürsüsündə sanki, doğrudan da, mən
sonuncu butulkadakı mesajdım.
Guya mənim xəyallarım dünyanı xilas edəcəkmiş.

FEMİNA İLƏ KAFEDƏ

Kafedə Femina ilə danışırıq: saçlarının dibində
sərsəmlik şeytanları. Nəm öpüş, şərab, dodaqlar od tutub yanır.
Qoxunun pıçıltısı, bihuşedici yumşaqıq: dağ yolu kimi,
Yayda. Səninlə.
Hava gözəldir, deyir, ancaq sən tutulubsan. Danışanda
başını təsəvvür edirəm,
kirpiklərin astaca titrəməsinə də. Sonra təəssüflə
deyir: bir az kefsizəm. Heraklitdən daha tutqun. Qütb
gecəsindən də? Ancaq bilirəm:

hər şeyi yaxşı bilirəm, nəyin nə olduğunu. Onun yanında
hər şeyin qorunduğunu hiss edirəm.
Bilirsən ki, danışanda səhvimi düzəldir,
Sıxılmağa qoymur. Onun
sükutunun ritmini izləyirəm, məzəmmətinin də, yeri gəlmişkən deyim:
melodiyanın tutuşmasını, hər ikisi
qəlbə yaxın. Barmaqlarımla döyəcləyirəm.

Yox, enmirəm,
gizlində kam alıram, qədim Yunanıstanla başlayıram.
Onun çökməsindən. Ara verir və bir daha
barmaqlarımı döyəcləyirəm. O vaxtdan bəri yoxuq biz tüstü kimi,
hansı feldə canımız çıxacaq?

Mənə baxır, kirpiklərini qırpmadan, cavan mavi gözlü qadın
Antiqonanın yanında: divarlar arasına canlı-canlı hörülən.
Sıxıntı içində yığılıb-büzüşərkən.
Qəfildən yoxa çıxır, gülüb çoxalmaq yerinə, ancaq gülür,
qədəhimə şərab süzür.
Barmaqlarının ucunu göstərir: lap azacıq, yəni, o qədər.
Baxışı, nəfəsi, hərəkətləri:
Şəbbu gülü...

ADINI BİLMƏDİYİM QADIN OXUCUMA MƏKTUB

Elə bundan danışırıq: gözəllik öz yerində, şeirdə xəyal üçün
məskən də var.
Bir az da, lap azacıq köhnə dəbli qüسسəyə, həm də
adına xeyirxahlıq deyilən şeyin
taleyin istehzası üzərində qələbəsinə. Gözəl oxucu. Və buna görə də
şeirə mən sevgili gözüylə baxıram, çünki mən
Sizin baxışınızın tumarını
hiss edirəm
bu sətirləri oxuduğunuz zaman.
Yaxud barmaqlarınızla
səhifələri necə çevirdiyinizi.
Özüməsə
sağalmaz psixi xəstə kimi baxıram: açıq çəmənliliklərin
və dar baxışların şəhərində, sonuncu ümidimi xərcələdiyim zaman,
sevinc və ayıqlığımı - güclü tərəfim bunlardır.
Burdan əsrlərdir heç kəs keçmir

Milan Orlić 1962-ci ildə Pancevoda doğulub. Belqrad Universitetinin (Serbiya) fəlsəfə fakültə-sində magistr dərəcəsinə, Monash Universitetində (Melburn, Avstraliya) fəlsəfə doktoru dərəcəsi-ni qazanıb. Şair, nasir, esseist, nəzəriyyəçi və filosofdur. Aşağıdakı ədəbi mükafatları alıb: “Isido-ra Sekuli?”, “Milan Raki?”, “Branko Miljkovi?”, “Prosveta” mükafatı, Sremski Karlovci adına “Seal of Town” mükafatı, “Pegasus və Mərmər Medalyo” və “Saundz” mükafatı. Orli?in poeziyası və es-seləri Avropa ölkələri, ABŞ və Avstraliyada on beşdən çox dilə tərcümə edilib. Orli? müasir Serb ədəbiyyatı, müqayisəli ədəbiyyatşünaslıq, transmədəni araşdırmalar, Estetika, fəlsəfə və Narrato-logiya üzrə Fransada (Paris, Paris I Panteo-Sorbonna Universitetində), Avstraliya (Melbrunda Mo-nash Universitetində), Polşa (Krakov, Poznan, Vroslav, Qdansk və Opeldə), Çex Respublikası (Praqa, Çarlz və Brno universitetlərinin fəlsəfə fakültəsində), Rumıniya (Buxarest Universitetində), Macarıstan (Pannonia Universiteti, Veszpr?m)və Serbiyada (Belqrad Universitetində) mühazirələr

mən Umbriyanın biçənlərinə tamaşa edirəm.
Paundun gözləriylə.

Sonsuz uzaqlıqda
qızıl qəfəsin içində itib qalmışam.
Qəbul edirəm, bilirəm ki,
Nəsrə sevgi nədir, yəni təbiidir, ancaq mən
poeziyanı sevirəm. Ən vacibi şəxsi nümunədir.
Biz yalnız bunu məksiz edə bilirik, hər kəsin ölməzliyi naminə.
Yaxud da xilas.
Hər kəsin yumor hissi bir sınaqdır və bütün dəyəri olan şeylər kimi
sıçrayışla və ədalətsizcəsinə verilir.
Oxuyursan,
nazik barmaqların şeirin belindən yapışır,
sakit baxışların sətirlər üstündə gəzişir, bu da
gizli kitab saxlanclarında sonsuz
dəyərin xəbərdarlığıdır, sakitləşdirir.
İlkin hissetmədə. Şeirdəki
Dəyərli olan
Hər şey
Oxucunun üstünə yüklənir. Belə xəzinəni təsəvvür elə özün.
Bəlkə elə yalnız siz Prospero adasının və
kitabxanasının yolunu bilirsiniz.

XARONLA SAKİT SÖHBƏT

Və birdən kimsə içini çəkdi və nəhayət, göründü:
elə yuxuya getməzdən öncə olduğu kimi, Xaron məni çağıranda.
Gəl, deyə o sakit səslə dedi,
əliynən də işarə edib çağırırdı dalınca.
Sərbəstcə o tərəfə keçdi
səssiz-səmirsiz.
Arxasındakı hər şey
sükutda-qar içində.
Dünyanı yaradan kosmik dumanın
içindəsiniz. Artıq siz də
Bir az nəfəs dərməlisiniz, vaxtıdır.
Bu təzə başlanğıc olacaq, heç nədən qorxma.
cinqirini çıxarma, əsəbiləşmə, gərilmə.

Yalnız o tərəfə keçmək üçün məni səbrlə çağırırdı.
Yalvarmadı.
Qorxmadı.
Diqqətlə qulaq asdım və
özüm də bilmədən sakitcə dirəndim.
Belə bir qərribə hiss keçirdim ki, nəse
çatmır. O tərəfə adlamaq üçün
nəse mütləq şəkildə çatmır. İndisə
sakitcə beləcə oturmağım və üləklə o taya keçdiyim zaman,
mən yalnız
O səsin zərifliyini xatırlayıram.

OD QORUYUCUSU: LƏNƏTƏ GƏLMİŞ GÖZƏL YAZI

Məsələ belə olub: lənətə gəlmiş yazı gözəldi, həm də,
Bəzən bir az acı olsa da, ancaq zahiri görünüşdü.
Bu çoxdan, lap çoxdan olub, o zaman ki,
Şahın bağbanı xiyabanı şairlərə verdi.

Əlində kralın möhürünü tutmuşdu.
Uzun qış günortası,
Sobanın qabağında
Kürsüdə oturub, kral sarayında kef çəkirdi.

Kralın iltifatı üçün keçirilən müsabiqədən açıqca kef alırdı;
İndicə kotakoablardan qaçmış,
ədiblərin məzarlığına qarşı kimi düşən ədəbi qozbellərin yarışması,
o zaman çoxdan olub, o gözəl vaxt lap çoxdan keçib.
Yaxud yarışlarda:
Şahzadə xanımın xeyirxahlığı və gözəlliyinə
Keçirilən yarışlara çox uzaq ölkələrdən gəlirdi.
O zaman ki yazıq kralımız öldü, şahzadə xanım
Kral bağıını
Alaq otu və kollarıyla birgə ağ bir qula dəyişdi, satdı.
Yazı artıq gözəl deyil, lənətlənib.